

Κυπριακό φορολογικό καθεστώς μη κατοικίας (non-domicile)

January 2025

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας για συνεχή βελτίωση και απλούστευση του Κυπριακού φορολογικού συστήματος, καθώς και για να παραμείνει μια άκρως ελκυστική δικαιοδοσία με υψηλό βαθμό συμμόρφωσης, διάφορα νομοσχέδια έχουν ψηφιστεί και θεσπιστεί σε νόμους τον Ιούλιο του 2015. Μεταξύ αυτών, έχει εισαχθεί η έννοια του **μη κάτοικου (non-domiciled) ατόμου** για φορολογικούς σκοπούς.

Ο κύριος στόχος της εισαγωγής του καθεστώτος του non-domicile είναι να καταστεί η Κύπρος ως προνομιακός προορισμός για άτομα (τόσο από ΕΕ όσο και από εκτός ΕΕ) που επιθυμούν να μεταφέρουν την προσωπική φορολογική τους κατοικία σε άλλη χώρα. Το καθεστώς non-domicile προσφέρει σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα και ήδη ελκύει σημαντικό ενδιαφέρον.

Τι σημαίνει;

Οι αλλοδαποί που αποφασίζουν να μεταφέρουν την προσωπική φορολογική τους κατοικία στην Κύπρο θεωρούνται αυτόματα ως non-domicile στην Κύπρο για μέγιστο διάστημα 17 ετών.

Για φορολογικούς σκοπούς, τα non-domicile πρόσωπα που γίνονται φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου απαλλάσσονται πλήρως από τον φόρο Έκτακτης Αμυντικής Εισφοράς ("ΕΑΕ").

Η ΕΑΕ γενικά επιβάλλεται σε εισοδήματα από μερίσματα και τόκους. Καθώς η ΕΑΕ δεν ισχύει στην περίπτωση non-domicile φορολογικών κατοίκων Κύπρου, τα μερίσματα και οι τόκοι που λαμβάνουν τέτοια πρόσωπα απαλλάσσονται πλήρως από φόρο στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι το κύριο εισόδημα ατόμων υψηλής καθαρής περιουσίας είναι γενικά τα μερίσματα και οι τόκοι.

Επιπλέον, ανεξαρτήτως κατοικίας (domicility), οι αλλοδαποί που γίνονται φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου απολαμβάνουν μια σειρά από άλλα σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα, με τα κυριότερα να περιγράφονται πιο κάτω.

Κυπριακή φορολογική κατοικία

Η Κυπριακή φορολογική κατοικία για φυσικά πρόσωπα καθορίζεται από τον αριθμό των ημερών παραμονής στο νησί κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους. Υπάρχει ο βασικός κανόνας των 183 ημερών, καθώς και ένας πιο πρόσφατα εισαχθείς κανόνας 60 ημερών, ο οποίος υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις (για περισσότερες λεπτομέρειες μπορείτε να ανατρέξετε στο [Πληροφοριακό Έντυπο 141](#)). Οι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου φορολογούνται στο παγκόσμιο εισόδημά τους, με το φόρο εξωτερικού να παραχωρείται ως πίστωση έναντι του κυπριακού φόρου που προκύπτει από το ίδιο εισόδημα.

Ορισμός μη-κάτοικων (non-domiciled) Κύπρου

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, υπάρχουν δύο είδη κατοικίας ('domicile'):

- κατοικία **καταγωγής**, δηλαδή κατοικία που λαμβάνεται κατά τη γέννηση (γενικά εξαρτώμενη από την πλευρά του πατέρα), ή
- κατοικία **επιλογής** (domicile of choice) , δηλαδή κατοικία που αποκτάται με την εδραίωση φυσικής παρουσίας σε συγκεκριμένο τόπο και με την απόδειξη πρόθεσης να καταστεί τόπος μόνιμης διαμονής

Ανεξάρτητα από την κατοικία καταγωγής ή επιλογής, άτομα που έχουν φορολογική κατοικία στην Κύπρο για τουλάχιστον 17 από τα τελευταία 20 χρόνια πριν από το εν λόγω φορολογικό έτος, θεωρούνται ότι έχουν κατοικία στην Κύπρο για σκοπούς ΕΑΕ.

Στην περίπτωση προσώπων που έχουν την κατοικία καταγωγής τους στην Κύπρο, παρ' όλα αυτά θα θεωρούνται μη κάτοικοι (non-domiciled) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Εάν έχουν αποκτήσει και διατηρήσει κατοικία επιλογής εκτός Κύπρου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήταν φορολογικοί κάτοικοι στην Κύπρο για οποιαδήποτε συνεχή περίοδο τουλάχιστον 20 συνεχόμενων ετών πριν από το εν λόγω φορολογικό έτος, ή
- Εάν δεν ήταν φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου για περίοδο τουλάχιστον 20 συνεχόμενων ετών αμέσως πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων περί μη κατοικίας (δηλαδή μεταξύ των ετών 1995 και 2014 συμπεριλαμβανομένων).

Φορολογικά οφέλη για non-domicile πρόσωπα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί ΕΑΕ Νόμου, τα μερίσματα και οι τόκοι τραπεζικών καταθέσεων που αποκτώνται από φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου υπόκεινται σε ΕΑΕ με συντελεστή 17%, ανεξάρτητα από την πηγή του εισοδήματος (είτε από Κύπρο είτε από εξωτερικό). Η ΕΑΕ ισχύει μόνο για άτομα που είναι και φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και είναι domiciled στην Κύπρο.

Ως εκ τούτου, non-domicile φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου απαλλάσσονται πλήρως από φορολογία σε εισόδημα από μερίσματα και τόκους στην Κύπρο.

Άλλα φορολογικά πλεονεκτήματα της Κύπρου για φυσικά πρόσωπα

- Τα μερίσματα και οι τόκοι εξαιρούνται από φόρο εισοδήματος στην Κύπρο και υπόκεινται μόνο σε ΕΑΕ στην περίπτωση domiciled φορολογικών κατοίκων Κύπρου.
- Κέρδη από πώληση μετοχών και άλλων επιλέξιμων τίτλων εξαιρούνται ρητά από φορολογία στην Κύπρο, υπό την προϋπόθεση ότι τα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία δεν περιλαμβάνουν ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην Κύπρο.
- Οι πρώτες €19.500 φορολογητέου εισοδήματος απαλλάσσονται από τον φόρο. Φορολογητέο εισόδημα που υπερβαίνει το ποσό αυτό φορολογείται με προοδευτικούς συντελεστές που

κυμαίνονται από 20% έως 35% (με τον ανώτατο συντελεστή 35% να ισχύει για φορολογητέα εισοδήματα άνω των €60.000).

- Απαλλαγή 50% σε αμοιβή από απασχόληση που ασκείται στην Κύπρο από άτομα που διέμεναν εκτός Κύπρου πριν από την έναρξη της απασχόλησής τους. Η απαλλαγή ισχύει για 17 έτη από το έτος απασχόλησης, εάν η αμοιβή υπερβαίνει τις €55.000 ετησίως.
- Σε περίπτωση που η αμοιβή από απασχόληση που ασκείται στην Κύπρο είναι πιο χαμηλή από €55.000, παραχωρείται απαλλαγή 20%, με ανώτατο όριο €8.550, για περίοδο 7 ετών που αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί το έτος απασχόλησης.
- 100% απαλλαγή σε αμοιβή για μισθωτές υπηρεσίες που παρέχονται εκτός Κύπρου για περισσότερες από 90 ημέρες σε ένα φορολογικό έτος σε εργοδότη μη κάτοικο Κύπρου.
- Σύνταξη που λαμβάνεται σε σχέση με προηγούμενη απασχόληση εκτός Κύπρου φορολογείται στην Κύπρο με συντελεστή 5% για ποσά που υπερβαίνουν τα €3.420.
- 100% απαλλαγή σε εφάπαξ πληρωμή από ασφάλειες ζωής ή από εγκεκριμένα ταμεία προνοίας.
- Δεν επιβάλλεται Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών σε κέρδη από πώληση ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται εκτός Κύπρου.
- Δεν επιβάλλονται φόροι κληρονομιάς, ή φόροι περιουσίας, ή φόροι δωρεών.
- Σε περίπτωση ατόμων μη κατοίκων Κύπρου που είναι δικαιούχοι Καταπιστεύματος, αυτοί απαλλάσσονται από φόρο στην Κύπρο, στο βαθμό που το εισόδημα στο επίπεδο του Καταπιστεύματος ή η διανομή από το Καταπίστευμα προέρχεται από τόκους ή μερίσματα.

Σημαντικά θέματα

Τα φορολογικά οφέλη που προσφέρονται σε non-domicile πρόσωπα που επιλέγουν να γίνουν φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, καθώς και τα άλλα προαναφερθέντα φορολογικά πλεονεκτήματα της Κύπρου, παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για φορολογικό σχεδιασμό. Τέτοιος σχεδιασμός συνιστάται να πραγματοποιείται πριν ο αλλοδαπός γίνει φορολογικός κάτοικος Κύπρου.

Σε περίπτωση ατόμων που είναι διευθυντές ή ανώτερα διευθυντικά στελέχη σε κυπριακές εταιρείες, η μετεγκατάσταση τέτοιων ατόμων στην Κύπρο θα μπορούσε να ενισχύσει σημαντικά την **εταιρική επιχειρηματική υπόσταση (business substance)**, καθώς ενισχύει τον έλεγχο και διεύθυνση στην Κύπρο.

Επιπλέον, κάθε άτομο που εξετάζει την μεταφορά της προσωπικής του φορολογικής κατοικίας σε άλλη χώρα (στην προκειμένη περίπτωση στην Κύπρο) θα πρέπει να διασφαλίσει ξεχωριστά ότι, σύμφωνα με τους νόμους και τις πρακτικές της τρέχουσας φορολογικής δικαιοδοσίας του, θα **σταματήσει να θεωρείται φορολογικός κάτοικος στην άλλη χώρα**.

Πρόνοιες κατά πρακτικών φοροαποφυγής

Σε περίπτωση που φυσικό πρόσωπο κάτοικος Κύπρου μεταβιβάσει περιουσιακά στοιχεία σε non-domicile πρόσωπο στην Κύπρο που είναι συγγενής μέχρι τρίτου βαθμού, και ο Έφορος Φορολογίας θεωρήσει ότι ένας από τους κύριους λόγους για τη μεταβίβαση ήταν η αποφυγή της πληρωμής ΕΑΕ, τότε το εισόδημα που προκύπτει από τέτοια περιουσιακά στοιχεία θα υπόκειται σε ΕΑΕ, η οποία μπορεί να εισπραχθεί είτε από τον μεταβιβάζοντα είτε από τον λήπτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Τα πιο πάνω αποτελούν μόνο ένα ενδεικτικό οδηγό. Να θεωρηθεί απαραίτητη η εξασφάλιση έμπειρης επαγγελματικής συμβουλής. Η Totalserve Management Ltd ευχαρίστως θα μπορούσε να σας συμβουλευτεί σε αυτό τον τομέα. Μην διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας.